

תוכן העניינים

הקדמה 1

פתח דבר 5

סימן א - האם נדה הוי דבר שיש לו מתירין? ..... א

דברי הנחלת צבי • דברי החתם סופר • דברי הנודע ביהודה • דברי שאר פוסקים

סימן ב - אודות אשה היושבת תחת בעלה זה ט שנים והרופאים אומרים כי רק ע"י ביאת הבעל סמוך לוסתה תתעבר, והיא אינה בעלת וסת קבוע, האם מותרת לשמש? ..... ה

פרישה סמוך לוסת • דעת האומרים דהוי מדרבנן • דעת האומרים דוסתות דאורייתא • ביאור דברי הרא"ש בסוגיין • שיטת הנו"ב ודעימייה דוסתות דרבנן ופרישה דאורייתא • דברי הב"י בדעת הרא"ש ומסקנת מרן בוסתות • זמן פרישה סמוך לוסת • עונת האור זרוע, וביאור דברי הש"ך בדעתו • דעת מרן בדין עונת האור זרוע • חיבוק ונישוק בזמן פרישה דעת המתירים • דעת תרומת הדשן לאסור, ודברי הרדב"ז שחולק ומסקנת הש"ע ושאר פוסקים • דין יוצא לדרך • דעת האומרים שפוקדה בריצוי דברים בלבד • דעת האומרים שפוקדה בתשמיש ממש • דעת מרן הש"ע ורבתינו האחרונים • לשמש בעונה הסמוכה לוסת במקום מצוה • אשה שלא יכולה להתעבר אלא אם תשמש סמוך לוסתה • מסקנא דדינא.

סימן ג - אודות אשה שרגילה לראות דם בשקיעה, ואינה יודעת אם וסתה הוי לפני השקיעה או לאחר מכן, האם מותרת ביום לפני השקיעה? ..... כו

ביאור דברי הראב"ד ופסיקת הראשונים • ביאור דברי הש"ך והט"ז • ביאור דברי הב"ח והש"ך • פסיקת רבותינו האחרונים.

סימן ד - אודות אשה מתושבי הדרום, שבזמן המלחמה הייתה בחרדה, ושוהה בממ"ד כל משך זמן המלחמה, ושכחה לבדוק עצמה בזמן וסתה, האם מותרת לבעלה בשעת וסתה גם בלא בדיקה? ..... לג

היתה במחבוא • פירוש הראשונים אי זוקא בדיעבד אינה צריכה בדיקה או אפילו לכתחילה • פירוש הב"י בסוגיין וקושייתו על הטור • פירוש הט"ז • היתה במחבוא אינה חוששת לוסתה אף לכתחילה • העולה מן האמור.

סימן ה - ביאור פסיקת הש"ע בסימן קפד סעיף ט. ובסימן קפט סעיף ד ..... מא

דברי הגמ' • דברי הראשונים • ביאור פסיקת הש"ע.

סימן ו - תגובת מו"ר מרן הראש"ל הגאון הגדול הרב יצחק יוסף שליט"א.....מד

סימן ז - נשאלתי אודות מעשה באשה אחת שהתארכה אצל אמו של בעלה ואמרה לבעלה שחפצה היא בחדר אירוח הגדול כיון שכעת טמאה היא וצריך להפריד המיטות. והלך בעלה וביקש את חדר האירוח הגדול. וכשבא להפריד המיטות אמרה לו אשתו שהיא איננה טמאה, אלא מה שאמרה כן לבעלה כיון שחפצה היא בחדר הגדול דניחא לה טפי, ושואלים האם נאסרה האשה בכהאי גוונא?..... מה אמרה שטמאה וחזרה בה ונתנה אמלתא לדבריה • איזו אמלתא מהני ואיזו לא • דברי הטור ב"י ש"ע • הוחזקה בפני רבים דטמאה האם מועיל אמלתא בכהאי גוונא • נתנה אמלתא בלא שתבעה בעלה לתשמיש • אמלתא שאומרת משטה הייתי כך אי מהני • דעת מרן הגרע"י בהאי דינא • האם צריך להרגיש שהאמלתא שנותנת אמת • האם כל מעשה שעושה לנדתה אוסרה • העולה מן האמור.

סימן ח - באשה שאין לה וסת מתי נעקר ממנה עונה בינונית?..... נג ביאור בדעת הש"ך האם נעקר בפ"א • הסוברים שדברי הש"ך לחומרא • הסוברים שדברי הש"ך לקולא • ביאור דברי תורת השלמים • מחלוקת הב"י והמהרש"ל לענין עקירה בוסת ההפלגה • דברי הפרדס רימונים שהסכים לתה"ש הנ"ל • מסקנת רבותינו האחרונים בסוגיין אי נעקר וסת שלושים לאחר פ"א.

סימן ט - האם עונה בינונית הוא ביום שלושים או ביום שלושים ואחד?..... נט דברי הש"ך שעונה בינונית ביום שלושים ואחת • דברי החכם צבי שחלק על הש"ך • דברי הפוסקים שהסכימו לדברי הש"ך • דברי הפוסקים שחוששים ליום שלושים וכדעת הש"ע • בעונה בינונית חוששת רק לעונה שראתה בה • האם חוששים גם ליום שלושים וגם ליום שלושים ואחד • מסקנא דדינא.

סימן י - אודות אשה (שאינה לה וסת קבוע לא לימים ולא לוסת הגוף) שפעמים שחשה כאב בבטנה, ולאחר יום יומיים או שלשה רואה, ושואלת האם צריך לפרוש הימנה כאשר מתחילה לחוש בכאב בבטנה?..... סו וסתות הגוף • חילוק בין וסת הגוף לוסת האונס לענין קביעותו • וסת הגוף כאשר המיחוש לזמן מועט • האם חוששת לוסת הגוף לאחר ראייה אחת • האם קובעת וסת הגוף גם בלא יום קבוע. • מה הדין היכא שאין ראייתה מובלעת כולה תוך זמן הוסת • ווסת הגוף מורכב גם בצירוף יום קבוע חוששת לכל העונה אע"פ שאין הראיה מובלעת כולה תוך הוסת • משך הזמן שבו מיחוש בטנה שייך לוסתה • מסקנא דדינא.

סימן יא - אודות אשה שהרגישה שנפתח מקורה ובדקה מיד ולא מצאה כלום האם טהורה?..... עט הרגישה שנפתח מקורה ולא מצאה כלום • הסוברים שרק שמצאה דם טמאה • דברי האומרים שאף בלא מצאה דם אם הרגישה שנפתח מקורה טמאה • פסיקת הש"ע בדין הרגשה ולא מצאה • העולה מן האמור.

סימן יב - מעשה שהיה באשה שישבה על סדין צבעוני (ולבשה גם בגדים צבעוניים) ותוך כדי ישיבתה ראתה כתם על הסדין שודאי יצא מגופה, אלא שעבר הכתם גם על המזרן הלבן בשיעור של יותר מכגרס האם טמאה בכהאי גוונא?..... פז

דברי הגמ' האם צבוע מטמא משום כתם • פירוש רש"י בסוגיין • דעת הרמב"ם והמאירי • צבוע בטומאת כתם • היכא שהחל הכתם על דבר צבוע וחלחל לדבר לבן.

סימן יג - סתם ויש בדעת הש"ע (היכא שפסק מרן דעת הברייתא בסתם ודעת הפוסקים ב"א)..... צג דעת האומרים שאין חילוק בכתם בין חלוקה לבשרה • דעת האומרים שיש חילוק ומחמירים בבשרה יותר

• פסיקת הש"ע בכתם שעל חלוקה ועל בגדה • האם כתמים קטנים מצטרפים לשיעור לטמא כשנמצא על בשרה • דעת הרשב"א בזה • דעת שאר ראשונים • פסיקת הש"ע אי על בשרה מצטרפים הכתם לשיעור גריס ועוד • ביאור בכלל סתם ויש בש"ע • ביאור פסיקת הש"ע.

סימן יד - אודות דברי מרן הש"ע ביוורה דעה (סי' קצ סע' לה) בדין 'סתם ויש'..... קא

סימן טו - תגובת מו"ר מרן הראש"ל הרה"ג ר' יצחק יוסף שליט"א..... קד

סימן טז - מעשה שהיה בחתן וכלה שלא הצליחו זמן רב אחר חתונתם להיכנס להריון, והלכו לאחד החכמים לשאול לפשר הדבר, ואותו חכם לאחר חקירתו את בני הזוג הבין שמעולם לא קיימו את המצוה כדרכה כיון שלא הודרכו כדין לפני חתונתם, והסביר להם החכם היאך אמורים מעתה לקיים המצוה. אלא שלאחר שפטרם לשלום, עלתה מחשבה בליבו שהרי כיון שהבעל מעולם לא שימש עם אשתו כדבעי נמצא שמעולם לא קיימו המצוה, וכעת האשה אסורה נדה, ואסור להם לישון יחד מדין יחוד, כדאיתא בטוש"ע יו"ד סי' קצב. אלא שנשאלתי שכיון שהיה הבעל עם אשתו בקירוב בשר, אינם צריכים יחוד או דילמא לא שניא?..... קה

יחוד בחתן שלא בא על כלתו • שור המועד שלא נגח האם דומה לחתן שלא בעל כלתו • חתן שרק עשה הערה האם מותרים ביחוד • האם מותרים ביחוד כשרק היו בקירוב בשר.

סימן יז - נשאלתי אודות זוג שאינם שומרים תורה ומצוות, שחיו ביחד חיי אישות בלא חופה וקידושין, ונתעברה האשה ממנו, וכעת חזרו בתשובה, ורוצים להינשא כדת משה וישראל, ושאלתם האם צריכה הכלה לישב ז' נקיים לפני חופתה משום דם חימוד?..... קיא

תבעו להינשא צריכה ז"נ • האם צריכה ז"נ משום חימוד נישואין או דילמא מחימוד ביאה הוא דמצריכין לה • דעת הסוברים שחשש דם חימוד הוא דילמא מחימוד ביאה • האם חשש דן חימוד הוא דוקא בשעת התביעה ולא לאחר מכן • אם צריכה לישב ז"נ משום חשש דם חימוד במכירה בו • העולה מן האמור.

סימן יח - נשאלתי בעקבות המצב ששרר בארץ הקודש כתוצאה מהמלחמה עם איראן ימ"ש, כלות רבות הוצרכו לדחות את חתונתן ולא הספיקו לספור ז"נ, ושואלות שכיון שלא נקבע תאריך חדש ולא היה ידוע מתי תתקיים החתונה, האם לאחר המלחמה כאשר נתחדש לה תאריך חתונתה בעוד כמה ימים ואינה תספיק לספור ז"נ מחדש, האם מועיל שתספור כמה ימים בלבד עד חתונתה. ונשאלנו כן גם בכלות שכבר ספרו ז"נ וגם בכאלו שספרו חלק מהשבעה?..... קיח

תבעו להינשא צריכה ז"נ • דעת הראב"ד האם צריכה הפסק טהרה ובדיקות כל השבעה • אם בדקה עצמה בשעת התביעה במוך דחוק אי בעי ז"נ לאחמ"כ • דעת שאר הראשונים לענין בדיקות ז"נ והפסק טהרה בתבעו להינשא • דעת הראב"ה שאינה צריכה ז"נ • דעת הבי"ב בשיטת הראב"ה • פסיקת הש"ע • היכא שנדחו הנישואין האם צריכה ז"נ מחדש • פסיקת הש"ע והאחרונים היכא שנדחו הנישואין האם צריכה ז"נ שנית • דעת הפוסקים שאינה צריכה ז"נ שנית • אינה צריכה ז"נ שנית היכא שספרה כבר • אינה צריכה ז"נ חדשים אף שלא הספיקה לספור, רק בצירוף הימים.

סימן יט - אודות כלה בתולה שלוקחת כדורים לאיחור הוסת והחוזקה בכך שאינה רואה דם, האם לאחר בעילת מצוה כשלא ראתה דם מחוייב בעלה לפרוש ממנה או שמא מותרת היא כיון שלא ראתה..... קלה

עד מתי ניתן לתלות בדם בתולים • ביאור דברי הרי"ף והרמב"ם בפרישה בדם בתולים • ביאור הראשונים מדוע גזרו בדם בתולים • טעמו של הב"י להחמיר בכלה בתולה בגורת • פרישה מדין דם בתולים בגורת שכלו בתוליה • דין דם בתולים בכלה שלוקחת כדור לאיחור הוסת • בתולה שנולדה בלא רחם אי צריך לפרוש ממנה • ספק ספיקא באשה שלוקחת כדור לאיחור הוסת ולא ראתה דם בבעלת מצוה • מסקנא דדינא.

סימן כ - תגובת הגאון ר' חיים רבי שליט"א..... קמה

סימן כא - תשובה שקיבלתי מאת הגאון ר' יוסף פרץ שליט"א מחבר ספר 'פריו יתן' בענין הנ"ל..... קמו

סימן כב - אודות פסיקת הש"ע יורה דעה בסימן קצג (בעלת מצוה)..... קמז

סימן כג - נשאלתי אודות יולדת לאחר כמה ימים מלידתה שצריכה זריקה לתוך בטנה למנוע קרישי דם, ושאלת האם בעלה יוכל לעשות כן כשאין בנמצא אדם אחר בנקל?..... קנ

איסור נגיעה בעריות • נגיעה באשתו נדה חולה • ביאור בדברי הרמב"ן והרשב"א האם נגיעה אסורה הוי מדרבנן או מדאורייתא • דעת המקילים בנגיעה באשתו נדה • ביאור דברי מרן בש"ע ורבותינו האחרונים במישוש הדופק באשתו נדה • מסקנא דדינא.

סימן כד - האם אשה נדה יכולה לאחוז ביד בעלה העיוור כאשר הולכים יחדיו ברחוב?..... קס

דברי הגמ' • דברי התוספות בסוגיא • דעת הראשונים שסוברים שאסור להושיט מידו לידה באשתו נדה • האם יש חילוק באיסור הושיטה לאשתו נדה בין ימי לבונה לימי נדותה • איסור נגיעה באשתו נדה • חילוק הדין בין שהבעל חולה לבין שאשתו נדה חולה • נגיעת אשה נדה בבעלה הסומא • נגיעה בבעלה הסומא ע"י הפסק דבר אחר • מסקנא דדינא.

סימן כה - אודות חתן בתוך ז' ימי המשטה האם מותר להעביר את כוס היין לאחר ששתה לכלתו שנאסרה עליו. תשובת מו"ר מרן הראש"ל הגאון הרב יצחק יוסף שליט"א..... קעא

סימן כו - הנה נתבקשתי לחוות דעתי בשאלה שנשאלה כמה פעמים אודות בני זוג המתארחים בבית מלון (וקרה שהאשה אינה טהורה) וחפצים לקחת מזרון נוסף מהמלון ולהניחו על המטה שבחדר, אם מותר לעשות כן והוי כשתי מיטות נפרדות, או דילמא לא שנא ואף בכהאי גוונא ואסור? (ומדובר באופן שאינם יכולים להניח מזרון על רצפת החדר שקטן הוא)..... קעג

איסור לישן עם אשתו נדה במטה אחת • דברי התשב"ץ במטה רחבה • תירוץ מרן החיד"א בדברי התשב"ץ • פסיקת הב"י והש"ע • ביאור דברי הרמ"א • היכא שהמטה רחבה וישנים בשני מזרונים נפרדים • מניח מזרון נוסף על המטה ובנוסף מניח דבר חוצץ • העולה מן האמור.

סימן כז - אודות בעל ואשתו נדה, שאוכלים לבדם יחד האחד חלב והשני בשר, ושמים קנקן שתייה (פרווה) ביניהם להיכר, אולם שאלתם האם גם כאשר שותים ממנו בזמן הסעודה מועיל להיכר, וכן האם מועיל היכר זה גם לבב"ח וגם לאיסור נדה?..... קפב

דברי המשנה והגמ' • פסיקת הראשונים בסוגיין • איסור אכילה בשלחן אחד בעל ואשתו נדה • ביאור דברי הרא"ש • מי חיבר את 'קיצור פסקי הרא"ש' • פסיקת הש"ע • אי מהני היכר כשמשתמשים בו • אי מהני היכר אחד גם לבב"ח וגם לאיסור נדה • העולה מן האמור.

סימן כח - נשאלתי אודות מעשה שהיה, בבעל ואשתו נדה והיא מניקה האם יכול הבעל לישאר בחדר כאשר אשתו מניקה, ואם ישנתה הדין במקום צורך (כגון שאינם נמצאים בביתם וכדומה).....קפט

דברי הגמ' • פירוש הראשונים האם רב יוסף וריש לקיש חלוקים • ביאור הראשונים בדברי הרמב"ם • דברי הטור בסוגיין • דעת הב"י בפירוש דעת הרמב"ם • תירוץ מרן החיד"א לדברי הב"י • פסיקת הש"ע • האם מותר לשהות בחדר בזמן שאשתו נדה מניקה • העולה מן האמור.

סימן כט - נשאלתי אודות אשה שבדקה עצמה ראשון ושביעי (כדת), ומחמת אונס לא טבלה עד לאחר ג ימים שלאחר שבעה נקיים, האם צריכה לבדוק עצמה גם ביום טבילתה.....קצו

בדיקת האשה בשבעה נקיים • לא טבלה לאחר שספרה אם צריכה לספור שנית • דברי הגמ' • דברי הראשונים דסגי בראשון או שביעי • דברי הראשונים דבעינן ראשון ושביעי • ביאור דברי הרמב"ן בסוגיין • דברי הב"י • פסיקת הש"ע • בדקה ראשון ושביעי ולא טבלה האם צריכה לבדוק שנית • העולה מן האמור.

סימן ל - מעשה שהיה באשה שחל ליל טבילתה בליל שבת קדש, והוזמנה לסעודת שבת במקום אחר (ואינה יכולה לדחותה או לבטלה), ואומרת שאם תגיע לסעודה ללא איפור ירגישו בה אנשי המקום שטבלה, ושואלת כדת מה לעשות. והורה לה חכם אחד שיכולה לטבול לפני השקיעה (תתאם זאת קודם לכן עם הבלנית) ולאחר מכן תתאפר, ותלך לסעודה בלילה. ונשאלתי בזאת לחוות דעתי הדלה.....רב

איסור נדה לטבול ביום דברי הגמ' והראשונים • פסיקת מרן בב"י ובש"ע • פסיקת רבותינו האחרונים באיסור טבילה ביום • אע"פ שנשי ידיון ספק זבות אינן טובלות ביום השביעי • דברי המתירים לטבול ביום השמיני ביום • גזרו חכמים שאף ביום השמיני לא תטבול ביום • טבלה ביום השביעי או השמיני אי בדיעבד עלתה לה טבילה • מהו שתטבול סמוך לחשיכה ותגיע לביתה בחשיכה • ביאור דברי הב"י • ביאור דברי הב"י במחלוקת רשב"ם ור"ת • דברי הס"ט אם אפשר לסמוך על דעת ר"ת • דברי האבני נזר שחולק על הס"ט • טבילה ביום השביעי סמוך לחשיכה במקום צורך • מסקנא דדינא.

סימן לא - נשאלתי אודות אשה שקיבלה היתר ממורה הוראה שלא להתעבר, וימי הביוץ שלה חלים ימים אחדים לאחר טבילתה, ושואלת האם יכולה לעכב טבילתה באותן ימים (כדי שלא תתעבר) שאינה חפצה היא באמצעי מניעה אחרים.....ריח

דעת הסוברים שטבילה בזמנה מצוה • דעת הסוברים שטבילה בזמנה אינה מצוה • ביאור דברי מרן בדין טבילה בזמנה מצוה אי לאו • למ"ד טבילה בזמנה אינה מצוה, אי איכא בטבילתה בזמנה מצוה אחרת • האם מותר לאשה לאחר טבילתה • מסקנא דדינא.

סימן לב - מעשה שהיה אודות אשה שלאחר שניקתה שינייה לפני טבילתה, הכניסה סוכריה לפיה וטבלה כך, ורק לאחר טבילתה נזכרה שטבלה עם סוכריה בפיה ושאלתה האם צריכה לחזור ולטבול שנית?.....רכו

טבלה עם מעות בפיה טהורה מנדה טמאה למגע וטהרות • טעם החילוק שטהורה מנדה וטמאה למגע וטהרות • החילוק בין נתנה מעות לבין דבר אחר שהוא מהודק לפיה וכדומה או שאינו ראוי לביאת מים • נתנה מעות בפיה דעתה לה טבילה הוי בדיעבד • מסקנא דדינא.

סימן לג - נשאלתי אודות אשה שחל ליל טבילתה ובאותו היום ירד קצת מהצבע שעשתה בצפורניה ושואלת האם יכולה לטבול כך (ובו ביאור בס"ד דיני 'מקפיד' בחציצה).....רל

רובו ומקפיד מיעוטו ואין מקפיד • האם יש חילוק בחציצה בין השיער לשאר הגוף, ביאור דברי רש"י • יישוב דברי הריטב"א לפירוש רש"י • אודות ספר הפרדס לרש"י • דברי הר"ן לפירוש רש"י • ביאור דברי הרמב"ם • האם במקפיד אזלינן בתר דעת האדם או העולם • ביאור דברי הרשב"א במקפיד אי אזלינן בתר דעת האדם או אחר העולם • פירוש דברי הב"י ברשב"א • פירוש דברי הב"ח לרשב"א • פירוש השיורי טהרה • עוד בביאור דברי הרשב"א • ביאור דברי הטור • מסקנת הדברים האם במקפיד הולכים אחר דעת האדם או העולם • פסיקת הש"ע • ביאור דברי הט"ז • דברי רבותינו האחרונים בסוגיין • ירד מקצת הצבע בציפורנה • העולה מן האמור.

סימן לד - ובהמשך להנ"ל. נשאלתי אודות אשה שיש לה קטטר האם חוצץ לטבילה?.....רמב

סימן לה - נשאלתי אודות אשה שעשתה ניתוח בעיניים להסרת משקפיים (לייזר), ואסרוה הרופאים לטבול במשך כשבועיים שלשה כיון שאסורה במגע עם מים באיזור העינים, ושאלתה האם יכולה לטבול עם משקפת.....רמז

רטיה שעל המכה חוצצת ובטעם הדבר • רטיה שעל המכה היכא שיש סכנה • חילוק בין רטיה למשקפת • האוחז באדם והדיח ידיו או ריפה • לא מנהיג ריפה ידיו לת"ק כל שלא הדיח ידיו, דגזרין רפוי אטו שאינו רפוי • דעת האומרים דלא גזרין רפוי אטו שאינו רפוי • מחלוקת הרא"ה והרשב"א בזה • דברי הב"י והש"ע באוחז באדם וטובל • החולקים על הש"ע ומחמירים ברפתה בלא שהדיחה • הסוברים כדעת הש"ע דמהני רפתה ידיה בלא שהדיחה • הנחת ידים על עיניה של הטובלת • אם צריך שתלחח ידיה במי מקוה זוקא או אפילו במים תלושים • העולה מן האמור.

סימן לו - נשאלתי אודות מעשה שהיה באשה שאינה מצליחה לטבול כראוי מוחמת פחדה מהמים. ועל כן אמרה לה הבלנית שתעמוד על גבי מזדגת המקוה (באופן שאין פחד של ביעתותא, דהיינו שהמדרגה רחבה ד' ועשויה מאבן) ומשם תקפוץ אל תוך מי המקוה (באופן שאין בעיה של חציצה וכדומה, שקופצת 'כדרך גדילתה') ובכך ייקל מאליה הכניסה למים, ויואיל לה לטבילתה. ושאלת לאחר המעשה האם אמרה לה הבלנית כהוגן או שמא יש בזה חשש איסור?.....רנו

הקופץ לתוך מקוה הרי זה מגונה במקוה, מצומצם איירי • הקופץ למקוה אי עלתה לו טבילה • דעת האומרים שלא מדובר במקוה מצומצם וביאור דברי הב"י • העולה מן האמור.

סימן לז - ובהמשך להנ"ל. נשאלתי מה הדין כאשר ע"י קפיצתה למקוה ניתזים מי מקוה לחוץ מכותלי המקוה, אם יש לחוש בזה משום 'זוחלין'?.....רנט

מחלוקת מרדכי רשב"א והרא"ש האם מקוה נפסל משום זוחלין • ראיות הרא"ש לדבריו שמקוה יותר מארבעים סאה לא נפסל משום זוחלין • כשמי המקוה יוצאים לחוץ מכותלי המקוה • יציאת מי המקוה ע"י אדם הטובל אי מיקרי זוחלין • ירד לטבול ויצאו המים לחוץ האם נקרא 'זוחלין' • מסקנא דדינא.

